

Fizjologia - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Fizjologia
Kod przedmiotu	12.0-WL-PielP-FIZJ
Wydział	Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu
Kierunek	Pielęgniarstwo
Profil	praktyczny
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata pielęgniarstwa
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- prof. dr hab. Agnieszka Zembroń-Łacny - dr n. med. Paweł Jarmużek, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	-	-	Egzamin
Ćwiczenia	50	3,33	-	-	Zaliczenie na ocenę
Samokształcenie	15	1	-	-	Zaliczenie

Cel przedmiotu

Przekazanie wiedzy z zakresu fizjologii człowieka w sposób zintegrowany z zachowaniem proporcji między niezbędną informacją o mechanizmach molekularnych, włączając w to współzależności między genami a czynnikami środowiskowymi warunkującymi ich ekspresję, a działaniem mechanizmów regulacji i adaptacji ogólnoustrojowych. Zwrócenie uwagi na aspekty kliniczne fizjologii poszczególnych układów i narządów, traktując fizjologię jako wstęp do nauki medycyny. Zapoznanie studenta z różnymi technikami badawczymi od najprostszych, jak np. identyfikacja grup krwi, ilość zużywanego tlenu, częstość skurczów serca, aktywność elektryczna pracy serca (EKG) do bardziej złożonych, jak badanie spiroergometryczne (CPET) czy badań ultrasonograficznych, ze szczególnym uwzględnieniem ich praktycznego zastosowania.

Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu anatomii, biochemii i histologii.

Zakres tematyczny

Wykłady

I. Fizjologia komórki

Procesy komórkowe: transport do komórki, oddychanie komórkowe, odbiór i transmisja sygnałów, zjawiska ruchowe, fazy cyklu komórkowego

Śmierć komórek; apoptoza, autofagia, katastrofa mitotyczna, nekroza i starzenie

II. Fizjologia wydzielania wewnętrznego

Układ hormonalny; integracja z układem nerwowym i immunologicznym

Działanie hormonów i transdukcja sygnałów: hormony peptydowe, białkowe i pochodne aminokwasowe, hormony steroidowe, eikozanoidy, cytokiny i czynniki wzrostu, neurohormony

Hormony podwzgórza, hormony przedniego płata przysadki, hormony części pośredniej przysadki, hormony rdzenia nadnerczy, hormony gruczołu tarczowego, czynności wydzielnicze trzustki, hormony szyszynki, hormony łożyska

Hormonalna regulacja metabolizmu wapniowo-fosforanowego

Czynności dokrewne gonad

III. Fizjologia krwi

Właściwości fizyczne i chemiczne krwi, krwinki czerwone

Erytropoeza, metabolizm żelaza i hemoliza

Grupy krwi

Krwinki białe, procesy zapalne, alergia

Płytki krwi, hemostaza ogólna i miejscowa

IV. Fizjologia serca i układu krążenia

Fizjologia kardiomiocytów; potencjał spoczynkowy i potencjał czynnościowy

Elektrokardiografia - aktywność elektryczna pracy serca (EKG)

Skurcz mięśnia sercowego i cykl sercowy

Regulacja czynności serca

Układ naczyniowy, właściwości biofizyczne, podstawy hemodynamiki

Przepływ krwi w tętnicach, krążenie żyłne

Krążenie wieńcowe i krążenie mózgowe

Regulacja czynności układu krążenia

V. Fizjologia układu oddechowego

Mechanika i regulacja oddychania

Krążenie płucne

Spirometria i wentylacja płuc

Oddychanie a wysiłek fizyczny

Oddychanie w warunkach hipoksji; adaptacja do dużych wysokości

VI. Czynność nerek i regulacja objętości płynów ustrojowych

Dopływ krwi do nerek i regulacja przepływu krwi w nerce; transport kanalikowy

Mechanizm wytwarzania moczu pierwotnego; zagęszczanie i rozcieńczanie moczu

Hormonalna i humoralna regulacja przepływu nerkowego

Rola nerek w utrzymaniu równowagi kwasowo-zasadowej

VII. Fizjologia układu pokarmowego

Motoryka przewodu pokarmowego

Neurohormonalne regulacja przyjmowania pokarmu

Czynności wydzielnicze gruczołów trawiennych

Trawienie i wchłanianie

Czynności wątroby: próby czynnościowe wątroby, pęcherzyk żółciowy i mechanizmy wydzielania żółci

VIII. Układ nerwowy

Fizjologia neuronu i przekaźnictwo synaptyczne

Układ autonomiczny i neuroprzekaźniki

Czynności czuciowe; dotyk, temperatura, równowaga, czucie głębokie

Czynności ruchowe, odruchy, sterowanie ruchami dowolnymi

Czynności emocjonalne

Narządy zmysłów

Ćwiczenia

1. Wpływ różnych bodźców fizycznych, mechanicznych oraz chemicznych na przewodnictwo nerwowo-mięśniowe. Pobudliwość i przewodzenie.
2. Podstawy funkcjonowania komórek, tkanek i narządów tworzących organizm człowieka.
3. Aktywacja mózgu, sen, czuwanie.
4. Znaczenie funkcjonalne struktur ośrodkowego układu nerwowego.
5. Funkcje autonomicznego układu nerwowego, mechanizm przekazywania impulsów, receptory i transmitery.

6. Hemodynamika i autoregulacja tkankowego przepływu krwi.
7. Fizjologia serca.
8. Fizjologia układu oddechowego, regulacja i mechanika oddychania, wymiana gazowa.
9. Fizjologia nerek – filtracja nerkowa, produkcja moczu, układ renina – angiotensyna.
10. Regulacja równowagi wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej.
11. Proces trawienia, wchłaniania i wydalania
12. Metabolizm
13. Czynności motoryczne i wydzielnicze układu trawiennego, trawienie i wchłanianie substancji pokarmowych, hormony jelitowe.
14. Hormony i ich wpływ na równowagę homeostatyczną ustroju.
15. Właściwości i funkcje krwi (odporność, oporność, homeostaza).
16. Wysiłek fizyczny i jego znaczenie dla wydolności organizmu.
17. Termoregulacja.
18. Fizjologia rozrodu.

Metody kształcenia

Wykład informacyjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych, przykłady rozwiązywania problemów.

Ćwiczenia przedmiotowe, dyskusja, metoda przypadków i sytuacyjna.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Rozumie neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych oraz procesów elektrofizjologicznych;	• A.W3	• kolokwium • odpowiedź ustna • test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	• Wykład • Ćwiczenia • Samokształcenie
Charakteryzuje specyfikację i znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju;	• A.W4	• kolokwium • test egzaminacyjny z progami punktowymi	• Wykład • Ćwiczenia • Samokształcenie
Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	• D.K2	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • opis studiów przypadków	• Ćwiczenia • Samokształcenie
Wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych, w szczególności do wyjaśnienia wpływu na organizm ludzki czynników zewnętrznych, takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące	• A.U7	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	• Wykład • Ćwiczenia • Samokształcenie
Opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy	• A.U11	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	• Wykład • Ćwiczenia • Samokształcenie
Wyciąga wnioski biorące udział w trawieniu, objaśnia podstawowe defekty enzymów trawiennych oraz określa skutki tych zaburzeń	• A.W13	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	• Wykład • Ćwiczenia • Samokształcenie

Warunki zaliczenia

Wykład – egzamin przeprowadzony w formie pisemnej, zawiera 80 pytań zamkniętych i 5 pytań otwartych. Uzyskanie 60 pkt (60%) na 100 pkt. możliwych do zdobycia jest warunkiem zdania egzaminu. **Do egzaminu student jest dopuszczany na podstawie zaliczenia ćwiczeń.**

Ćwiczenia - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zajęć, przewidzianych do realizacji w ramach programu ćwiczeń. Ocenie podlegają sprawdziany wprowadzające do zajęć/tematu, kolokwia sprawdzające wiedzę po każdym bloku tematycznym – ocena pozytywna powyżej 50% uzyskanych punktów. W przypadkach nieobecności, Student powinien uzupełnić braki w terminie uzgodnionym z prowadzącym zajęcia.

Ocena końcowa to średnia arytmetyczna wszystkich form przewidzianych do realizacji przedmiotu. Wyniki średniej arytmetycznej ustala się zgodnie z zasadą: średnia 3,25 stanowi ocenę końcową 3,5; średnia 3,75 stanowi ocenę końcową 4,0; średnia 4,25 stanowi ocenę końcową 4,5; średnia 4,75 stanowi ocenę końcową 5,0.

Samokształcenie - warunkiem zaliczenia jest przygotowanie pracy pisemnej (objętość 500 słów) - diagnostyka procesów fizjologicznych

Literatura podstawowa

1. Traczyk WZ. Trzebski A. Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej. Wyd. Lekarskie PZWL 2015.

Literatura uzupełniająca

- 1.

Konturek S.J. Fizjologia człowieka; Podręcznik dla studentów medycyny. Wyd. Elsevier Urban & Partner Wrocław 2013.

2. Straburzyńska-Migaj E. Testy spiroergometryczne w praktyce klinicznej. Wyd. Lekarskie PZWL Warszawa 2010.

3. Czasopisma i e-booki dostępne w Bibliotece Uniwersyteckiej UZ (bazy danych w układzie alfabetycznym) <http://www.bu.uz.zgora.pl/>

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Ewa Skorupka (ostatnia modyfikacja: 14-08-2018 16:49)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ